

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

SosyoCom

AYLIK ETKİNLİK VE HABER BÜLTENİ

MAYIS 2025 | SAYI 53

İçindekiler

Tekno-Gündem

- 4 Türkiye’de Açık Bankacılığın
Teknolojik Gelişimi
- 5 Ludist Hareketten Yapay Zekâya:
Emek, Teknoloji ve Güvencesizliğin
Tarihsel Seyri

Ekonomik-Gündem

- 6 Neoliberalizm ve Emek Payı İlişkisi:
Azalan Haklar, Artan Eşitsizlik

Kültür Sanat ve Edebiyat

- 7 Orhan Kemal-Bereketli Topraklar Üzerine
- 8 Afrika’nın Renkleri ve Sesleri
- 9 Jia Zhangke Sinemasının Göçmen İşçileri

Sosyocom Raf

- 10 Bir Film: No”; Umudun Korkuya Karşı
Zaferi
- 11 Bir Kitap: Ölüm Bir Varmış
Bir Yokmuş
- 12 Bir Dizi: The Last of Us
- 13 Ayın Tiyatro İncelemesi: Sidikli Kasabası
Müzikali
- 14 Akademik Playlist

Eğitim-Araştırma

- 15 Kamu Yönetimi ve Teknolojisi İlişkisinde
Temel Sorunlar: Mahremiyet ve Güvenlik
Denkleminde Dijital Devlet
- 16 Afet, Gönüllülük ve Sivil Örgütlenmenin
Hayati Rolü

İçindekiler

Girişimcilik ve İnovasyon

- 17 Füzyon Enerjisinde Devrim

Siyasi – Gündem

- 18 Sosyal Medyada Bot Orduları ve
Algoritmik Yönlendirme: Yeni Nesil
Siyasi Propaganda

Sağlık – Psikoloji

- 19 Neoliberal Duygu Rejiminde
Indignation:
Kolektif Öfkenin Siyasal İmkanları

Sosyal – Gündem

- 20 Gorée Adası:
Afrika Tarihini Anlatan Ada
21 Tüketim Bağımlıları İçin Hiçbir Şey
Satın Almama Yolları

Sosyalleşme Zamanı

- 22 Sosyalleşme Zamanı
23 İstanbul'da Haziran
24 İGÜ-Öğrenci
25 İGÜ-Mezun
26 Çift Anadal
27 Erasmus Güncesi
28 Yerel Lezzetler: Erzurum Cağ Kebabı

Akademik Yaşama Dair

- 29 Yayınlarımız
30 Akademik Kadro Atamaları /
Akademik İdari Atamalar /
Akademik Kadro Ayrılmaları
31 İGÜ İş Bulma Platformu

Künye

- 32 Künye

Türkiye’de Açık Bankacılığın Teknolojik Gelişimi

Arş. Gör. Gökhan ÖZBİLGE

Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü

Türkiye için açık bankacılık, dijital finansal hizmetlerin dönüşümünde önemli bir rol oynamaktadır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’nın (TCMB) 1 Aralık 2022 tarihli basın duyurusuna göre, açık bankacılık hizmetleri, liralasma stratejisinde dijital ekonomi yol haritasının önemli bir bileşenidir. Bu bağlamda, Bankalararası Kart Merkezi (BKM) tarafından geliştirilen "Açık Bankacılık Geçidi" (GEÇİT) altyapısı, bankaların standart açık bankacılık işlemleri sunmasını sağlamaktadır. GEÇİT, ödeme hizmeti sağlayıcılarının müşterilerine ödeme emri başlatma ve hesap bilgisi sunma hizmetlerini entegre bir şekilde sunmalarına olanak tanımaktadır. Ayrıca, Ödeme Hizmetleri Veri Paylaşım Servisleri (ÖHVPS) için teknik ve operasyonel gereksinimlerin belirlendiği API İlke ve Kuralları (API Standardı) belgesi hazırlanarak kamuya açık bir şekilde yayımlanmıştır. Bu belge, ödeme hizmeti sağlayıcılarının GEÇİT altyapısına entegrasyonunu kolaylaştırmakta ve standartlaşmayı sağlamaktadır.

GEÇİT altyapısı sayesinde bireyler, finansal verilerine daha güvenli ve merkezi bir sistem üzerinden ulaşabilmektedir. Ödeme emri başlatma ve hesap bilgisi sunma hizmetlerinin standart hale gelmesiyle birlikte bireyler, birden fazla banka hesabını tek bir uygulama üzerinden görüntüleyebilmekte ve yönetebilmektedir. Bu durum, özellikle bütçe planlaması, harcama kontrolü ve borç yönetimi gibi alanlarda hanehalklarının finansal farkındalığını ve karar alma kapasitesini artırmaktadır.

Sonuç olarak, Türkiye’de açık bankacılık, TCMB ve BKM’nin iş birliğiyle geliştirilen GEÇİT altyapısı ve yayımlanan API standartları sayesinde, finansal hizmetlerin dijitalleşmesinde önemli bir adım atılmıştır. Bu gelişmeler, kullanıcıların finansal verileri üzerinde daha fazla kontrol sahibi olmalarını sağlarken, yenilikçi finansal hizmetlerin de önünü açıyor gibi görünmektedir.

Ludist Hareketten Yapay Zekâya: Emek, Teknoloji ve Güvencesizliğin Tarihsel Seyri

Sanayi Devrimi'nin erken dönemlerinde, özellikle 19. yüzyılın ilk çeyreğinde İngiltere'de ortaya çıkan Ludist hareket, başta tekstil işçileri olmak üzere emekçilerin yeni makineler karşısında yaşadıkları ekonomik ve sosyal kaygıların bir dışı vurumuydu. Tek geçim kaynakları emeklerini satmak olan işçiler, tekstil endüstrisinde el emeğine dayalı üretimi hızla ikame eden modern mekanik dokuma tezgahlarına ve diğer üretim araçlarına karşı tepki olarak makineleri kırmaya yöneldiler. "Ludizm" ismini ise makineleri kıranların sembolik öncüsü haline gelen, yaşayıp yaşamadığı belirsiz olan efsanevi liderleri Ned Ludd'dan aldılar. Ludistlerin temel kaygısı, teknolojik ilerlemenin emeği değersizleştirilmesi ve işçileri işsiz bırakmasıydı.

Bu hareket, çoğu zaman teknoloji karşıtlığı olarak yanlış anlaşılmıştır. Oysa Ludistler, makinelerin tamamen ortadan kaldırılmasını değil, işçi haklarının ve geçim güvencelerinin korunmasını talep ediyorlardı. Onların tepkisi, teknolojik değişim sürecinde işçilerin sosyal ve ekonomik açıdan korunmamasına yönelikti. Devletin, işverenlerin çıkarlarını gözeterek askeri güçle müdahale etmesi ise, ilerleyen dönemlerde emeğin teknolojik dönüşüm karşısındaki kırılgan konumunu daha da görünür kıldı.

Bugün, benzer bir tartışma, farklı bir teknolojik bağlamda yeniden gündemde. Yapay zeka ve robotik otomasyon gibi teknolojiler, birçok sektörde insan emeğinin yerini alma potansiyeline sahip. Beyaz yaka işleri de dahil olmak üzere, hukuk, muhasebe, yazılım, gazetecilik ve hatta sanat gibi alanlarda algoritmaların üretim süreçlerine entegre edilmesi, "mesleklerin sonu" fikrini beslemekte. Bu gelişmeler, 21. yüzyılın yeni Ludist sorusunu gündeme getirerek; Teknolojik ilerleme karşısında emek nasıl korunacak? tartışmasını devam ettirmektedir.

Bu bağlamda, modern dönemdeki güvencesizlik (prekarya) olgusu, Ludist hareketin tarihsel uyarılarını yankılar biçimde yükselmektedir. Neoliberal politikaların iş güvencesini zayıflattığı, sosyal devletin geri çekildiği bir dünyada, teknolojik dönüşümler artık işsizliğin değil, güvencesiz çalışmanın temel kaynağı haline geldi. Geçici sözleşmeler, serbest (freelance) çalışma modelleri, platform ekonomisi (Uber, Amazon, vb.) gibi yapılar, emekçileri sürekli bir belirsizlik içinde yaşamaya zorlamaktadır. Yapay zeka ve otomasyon ise bu süreci derinleştirme riski taşımaktadır. Bauman'ın da belirttiği üzere modernitenin vadettiği güvenlik, stabilite ve özgürlük durumlarının ters yüz olduğu günümüz dünyasının işçi sınıfı için en büyük çıkmazlarından biri güvencesizlik olgusudur. Sınıf temelli toplumsal mücadele pratiğinin sekteye uğradığı neoliberal dönem yoksul kitleler için büyük bir çıkmaza dönüştürmektedir. Sosyolojik, psikolojik, politik ve daha birçok yönden ele alınabilecek bu çıkmazın en belirgin yönü olan ekonomik boyutun bir vechesi de güvencesizliktir. Kapitalizme içkin olan söz konusu güvencesizlik kapitalist üretim modelinin belirginleşmesinden itibaren var olan ve giderek derinleşen bir durumdur.

Sonuç olarak, Ludist hareket, teknolojik ilerlemenin toplumsal sonuçlarını sorgulamanın ilk örneklerinden biri olarak, günümüz tartışmaları için tarihsel bir ayna görevi görmektedir. O dönem işçilerin makineler karşısında yaşadığı kaygı, bugün robotlar ve algoritmalar karşısında yeniden yaşanırken, tarihsel bir süreklilik içinde, emek yeniden tanımlanmakta ve güvencesizlik yeni biçimlerle karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle, teknolojik dönüşümleri sadece verimlilik ve ilerleme açısından değil, aynı zamanda toplumsal adalet, eşitlik ve insan onuruna yakışır çalışma koşulları açısından da değerlendirmek gerekmektedir.

Arş. Gör. Tünay ARAS
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

Neoliberalizm ve Emek Payı İlişkisi: Azalan Haklar, Artan Eşitsizlik

İkinci Dünya Savaşı'nın ardından, gelişmiş kapitalist ülkelerin yüksek büyüme oranlarına ulaşmasıyla bu dönem, kapitalizmin "altın çağı" olarak nitelendirilmiştir. Ancak bu çağ, 1970'li yıllarda yaşanan petrol şokunun etkisiyle sona ermiş ve küresel ekonomi, enflasyonun hızlandığı ve işsizlik oranlarının arttığı bir durgunluk sürecine girmiştir. Düşük işsizliği hedefleyen Keynesyen talep yanlı politikalar terk edilerek yerine düşük enflasyonu hedefleyen Monetarist arz yanlı politikalar benimsenmiştir. Bu kapsamında işsizlik, genellikle emek piyasası kurumları ve yüksek ücretler gibi faktörlere bağlanmıştır. Öte yandan, refah devleti uygulamalarının işsizlik artışını tetiklediği ileri sürülerek emek piyasasını daha rekabetçi bir yapıya kavuşturmak üzere düzenlemelerin gevşetilmesi gerekliliği vurgulanmıştır. İşsizlik sorununu çözmek için, işsizlik yardımlarının kesilmesi, asgari ücretlerin düşürülmesi, sendikaların zayıflatılması ve istihdam koruma önlemlerinin kaldırılması önerilmiştir. 1980'li yıllar itibariyle hakim iktisadi anlayışın bu yönde şekillenmesi, aynı zamanda neoliberalizm çerçevesinde daha geniş bir ideolojik perspektifin uygulanmasına yönelik motivasyonu canlandırmıştır. Bu süreçte birçok ülke neoliberal ve piyasa odaklı yaklaşımları içselleştirmiş, Reagan ve Thatcher gibi liderler de bu dönüşüme yönelik uygulamalarda öncü rol üstlenmiştir.

İktisadi düşünce ve politikalarda yaşanan paradigma değişimiyle birlikte hayata geçirilen yapısal dönüşüm, en temel haliyle serbest piyasa ekonomisinin güçlendirilmesi, devlet müdahalesinin minimuma indirilmesi, özelleştirmenin yaygınlaştırılması, serbest ticaret ve yatırımların teşvik edilmesi gibi uygulamalarla karakterize edilmektedir. Böylelikle, emek piyasasına daha fazla esneklik kazandırılması ve özel sektörün daha fazla istihdam yaratması beklenmektedir. Ancak beklenenin aksine bu dönüşümün en belirgin etkilerinden biri, emeğin milli gelirden aldığı payın giderek azalması olmuştur. Emek piyasalarına yönelik deregülasyon süreci; emeğin iş güvencesi ve sosyal haklarının gerilemesine ve sendika üyeliği, grev ve toplu sözleşme gibi araçlar yoluyla yürüttüğü örgütsel faaliyetlerin zayıflamasına yol açmıştır. Bu durum, emeğin sermaye ile yürüttüğü müzakerelerde pazarlık pozisyonunu iyileştirme kabiliyetini önemli ölçüde kısıtlamıştır. Aynı zamanda, uluslararası ticaret ve yatırımların serbestleşmesiyle birlikte firmaların üretimde dış kaynak kullanımı ya da üretimi başka ülkelere taşıma yoluna gitmesi gibi etkenler, işçiler üzerinde iş kaybı tehdidini artırarak emek piyasasında rekabetin yoğunlaşmasına katkı sağlamıştır. Diğer yandan devletin ekonomideki rolünün azaltılması ve kamu harcamalarının sınırlandırılması sonucunda eğitim, sağlık, barınma ve ulaşım gibi temel ihtiyaçlara erişimin büyük ölçüde piyasa mekanizmasına devredilmesi, gelir eşitsizliğinin yanı sıra sosyal eşitsizliğin derinleşmesine de zemin hazırlamıştır.

Sonuç olarak ülkelere sunulan neoliberal reçetelerin, işçi haklarının azalması ve emeğin pazarlık gücünün aşınmasında oynadığı belirleyici rol, emek payı düşüşüne yönelik değerlendirmelerde göz ardı edilmemesi gereken önemli bir unsurdur. Öyle ki, neoliberalizmle birlikte hayata geçirilen pratikler, gelirin yeniden dağıtımında sermaye lehine bir yönelimi teşvik etmiş; bu durum, emeğin milli gelirden aldığı payın azalmasına neden olurken, sermaye sahiplerinin kâr oranlarını artırmalarına olanak sağlamıştır. Böylece neoliberal politikalarla yalnızca yeni bir ekonomik yapı inşa edilmemiş, aynı zamanda toplumsal güç ilişkileri de sermaye lehine yeniden biçimlendirilmiştir. Bu çerçevede, emeğin haklarını ve gelirden aldığı payı koruyacak alternatif politikaların gerekliliği gün geçtikçe daha önemli hale gelmektedir.

Arş. Gör. Selin YALÇINTAŞ
Uluslararası Ticaret ve Finansman (İngilizce) Bölümü

Orhan Kemal

Bereketli Topraklar Üzerine

Kültür
Sanat
Edebiyat

Arş. Gör. Tünay ARAS
Siyaset Bilimi ve Kamu
Yönetimi Bölümü

Toplumcu gerçekçi edebiyatın Türkiye'deki öncülerinden olan Orhan Kemal, romanlarında işçilerin, yoksulların ve emekçilerin gündelik yaşamını ve sınıfsal mücadelelerini yalın ama etkileyici bir dille anlatır. Bu anlatı biçiminin en iyi örneklerinden biri olan "Bereketli Topraklar Üzerine", adlı romanında köyden kente göç eden üç arkadaşın – İflahsızın Yusuf, Köse Hasan ve Pehlivan Ali – iş bulma ve para kazanarak daha iyi bir yaşam kurma umuduyla Çukurova'ya gelişlerini ve yaşadıkları zorlukları konu edinir. Romanda, ağır çalışma koşulları, sömürü, adaletsizlik ve umutsuzluk içinde geçen yaşamlar anlatılırken, emekçilerin ayakta kalma çabalarına yapılan vurgunun yanı sıra birçok ahlaki normun sorgulanması, Orhan Kemal'in çok yönlü toplum gözlemciliğini yansıtır.

Roman, tarım toplumundan sanayi toplumuna geçiş sürecinde ortaya çıkan sosyal eşitsizlikleri, sınıf ayrımını ve yoksulluğu işleyerek toplumsal yapıya ayna tutar. Göç, emek, dayanışma, umut ve direniş romanın ana temaları arasında yer alır. Orhan Kemal, karakterlerini kurgularken var olan koşulları göz önünde bulundurarak gerçek yaşamın iz düşümünde karşılaşılabileceğimiz bu figürleri yargılamadan, empatiyle ve toplumsal bağlam içinde betimler.

Bereketli Topraklar Üzerine romanın en belirgin yönlerinden biri, sınıfsal ilişkilerin ve emek sömürsünün bütün çıplaklığıyla gözler önüne serilmesidir. Patronlar, ustabaşılar ve aracılar, bütün düzeylerde, farklı ölçülerde fakat benzer biçimde gerçekleşen bu sömürü, işçilerin emeğinden maksimum verim elde etmeye çalışan birer baskı unsurudur. Bu yapı içinde güvencesiz ve yaşamak için emeğini satmak zorunda olan işçilerin pazarlık gücü pek yoktur. İflahsızın Yusuf'un yaşadığı olaylar, onun sınıfsal farkındalığını artırır ve bu süreç, bireysel bir uyanışı olduğu kadar, kolektif sınıf bilincine yönelimi de ima eder. Ancak bu kolektif sınıf bilinci arka planda işleyen bir saat gibi hissedilmesine rağmen roman boyunca ortaya çıkmaz. Kapitalist sistemin bireyleri nasıl değersizleştirdiğini gösteren roman, aynı zamanda insan onurunun korunması gerektiğini vurgular.

Bu bağlamda Bereketli Topraklar Üzerine, sadece bir bireyin ya da üç köylü gencin hikayesi değil, Türkiye'deki kırsal emekçilerin kitlesel olarak yoksullaştırılmasının, sistematik sömürünün ve sınıfsal eşitsizliklerin romanıdır. İdeolojik bir ajitasyona kaçmadan, gerçekçi ve insani bir bakış açısıyla yazılmış olan roman, hem edebi hem de sosyolojik bir değere sahiptir. Emek-sermaye çatışmasını, sınıf ayrımını ve insanın yaşam mücadelesini anlamak isteyen herkes için okunması gereken bir eserdir.

AFRİKA'NIN RENKLERİ VE SESLERİ

Afrika'nın Renkleri ve Sesleri teması, kıtada yer alan kültürlerin ortak yönlerini ve farklılıklarını, sanatsal zenginliklerini ve benzeri diğer kültürel unsurları ele almaktadır.

Afrika; dillerinin, gelenek ve göreneklerinin çeşitliliğiyle şekillenen, son derece köklü ve zengin bir kültürel mirasa sahip bir kıta olarak öne çıkmaktadır. Bu çeşitlilik, hem kıtanın sanatsal ifadelerinde hem de toplumsal yaşam biçimlerinde kendini göstererek Afrika'yı kültürel anlamda eşsiz ve ilham verici bir coğrafya haline getirmektedir.

Afrika kıtasının en dikkat çekici özelliklerinden biri, Afrika yaşamının dokusuna işlenmiş zengin renk ve ses örgüsüdür. Maasai kabilesinin canlı ve karmaşık boncuk işlerinden Batı Afrika müziğinin ritmik davul seslerine kadar, Afrika'nın renkleri ve sesleri duyular için bir şörendir.

Semboller, Afrika kültüründe önemli bir yere sahiptir ve çoğu zaman kelimelerle doğrudan ifade edilmesi zor olan anlamları ve düşünceleri aktarmanın güçlü bir aracı olarak kullanılır. Örneğin, Gana'da kullanılan Adinkra sembolleri; bilgelik, cesaret, birlik gibi soyut kavramları temsil eder ve bu semboller geleneksel olarak kumaşlar, seramikler ve çeşitli el sanatlarında sıkça yer alır. Her bir sembol, toplumsal değerleri, kültürel öğretileri veya yaşam felsefesini yansıtan özgün bir anlama sahiptir. Dil ise Afrika kültürünün bir diğer önemli unsurudur; kıtanın her bölgesinin kendine özgü dili ve lehçesi vardır. Afrika dilleri çeşitli ve karmaşıktır. Dil, sıklıkla kültürel kimliği ifade eder.

DR. ÖĞR. ÜYESİ MOUHAMED BACHİR DIOP
SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ BÖLÜMÜ

JIA ZHANGKE SİNEMASININ GÖÇMEN İŞÇİLERİ

DR. ARŞ. GÖR. BİLGE İPEK
RADYO, TELEVİZYON VE SİNEMA BÖLÜMÜ

Çin sinema tarihinde, 1990 sonrası dönemde politik iklimde yaşanan dönüşümlerin gündelik hayat üzerindeki etkilerine odaklanan bir yönetmenler kuşağı ortaya çıkmıştır. Bu kuşak, kentleşme süreciyle birlikte gelen sosyal ve ekonomik kırılmaları bireysel hikâyeler üzerinden ele aldıkları için “Kent Kuşağı” olarak adlandırılır. Bu kuşağın öne çıkan isimlerinden biri olan Jia Zhangke, Çin’in hızlı kentleşme sürecinde yaşanan toplumsal dönüşümleri filmlerinin merkezine yerleştirir. Yönetmen, “Kenardaki insanlarla daha çok ilgileniyorum” sözleriyle, merkezin dışında kalan, görünmez kılınmış bireylerin gündelik yaşam mücadelelerine odaklanarak minör sinema anlayışını benimser.

Jia Zhangke’nin sineması, büyük anlatılar yerine sıradan bireylerin yaşam mücadelelerini görünür kılmayı hedefler. Bu anlatılar, 1979 yılında Deng Xiaoping’in iktidara gelişiyle başlayan Reform Hareketleri bağlamında daha da anlam kazanır. Mao Zedung döneminin kolektivist politikalarının yerini alan bu reform süreci, her ne kadar “Sosyalist Piyasa Ekonomisi” olarak adlandırılrsa da, gerçekte Çin’in kapitalist dönüşümüne işaret etmektedir (Sezen, 2007, s. 27). Bu dönüşümle birlikte devlet destekli özelleştirme politikaları yaygınlaşmış; işçi sınıfı devlet güvencelerinden yoksun, güvencesiz ve prekarya koşullarına mahkûm edilmiştir (Andreas, 2021, s. 17).

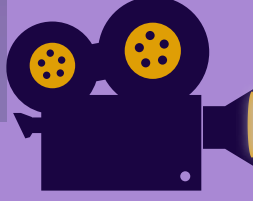
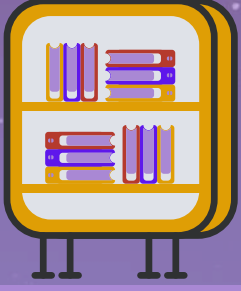
Jia Zhangke’nin filmleri, bu dönüşüm sürecinde özellikle göçmen işçilerin yaşadığı toplumsal kırılmaları ve marjinalleşmeyi görünür kılmaya çalışır. Onun sinemasında göçmen işçiler, Çin’in ekonomik büyümesine katkı sağlamak uğruna kendilerini adeta “feda eden” bireyler olarak konumlandırılır. Bu karakterler, kırsaldan kente göç ederek iş bulmak ve hayatta kalmak için mücadele eden, ancak toplumsal yapıda görünmez hâle gelen genç bireylerin temsilleri üzerinden inşa edilir (Batto, 2005, s. 2).

Jia Zhangke’nin The World adlı filminde, gösterişli bir tema parkında çalışan işçilerin ışıltıdan uzak, ağır çalışma koşulları gözler önüne serilirken; Still Life filminde baraj yapımı uğruna yıkılan bir kentin kaderiyle birlikte o yıkımı gerçekleştiren işçilerin yaşadıkları anlatılır. A Touch of Sin filminde ise kırsalda çalışan maden işçilerinin kapitalist patronlarla yaşadıkları çatışmalara odaklanılır. Bu filmlerde neoliberal düzenin özneleri, “feda” mekanizması içinde şekillendirilirken, göçmen işçiler yalnızca görünmezleştirilmiş değil, aynı zamanda etkisizleştirilmiş “yok özneler” olarak betimlenir (Andrew, 2018). Bu kavramsallaştırma, karakterlerin yalnızca sistemin mağdurları değil; aynı zamanda özne olma kapasitelerinden de mahrum bırakılmış bireyler olarak anlaşılmasına olanak tanır.

Sonuç olarak, Jia Zhangke’nin sineması, Çin’in neoliberal dönüşüm sürecinde marjinalleşen bireyleri merkeze alarak hem toplumsal yapının eleştirisini sunar hem de sinema aracılığıyla görünmez kılınan özneleri görünür kılmaya çalışır. Kent Kuşağı’nın önemli bir temsilcisi olan Jia Zhangke, gündelik hayatın küçük hikâyeleri üzerinden büyük yapısal dönüşümleri aktarırken, aynı zamanda sinemanın toplumsal hafızadaki yerini de yeniden inşa eder.

Kaynakça:

- Andreas, J. (2021). Halklarını Yitirenler: Çin’de Endüstriyel Yurttaşlığın Yükselişi ve Çöküşü. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.
- Andrew, D. (2018). The Absent subject of the World. Journal of Chinese Cinemas, 12(1), 59-73.
- Batto, R. S. (2005). The World of Jia Zhangke: An interview with the director of Xiao Wu, Platform, Unknown Pleasures. Chinese Perspective, 1-4.

“NO”; UMUDUN KORKUYA KARŞI ZAFERİ

Dr. Öğr. Üyesi Aysun KÖRLÜ TOPAN
Yeni Medya ve İletişim Bölümü – UBF

“...O zaman onları korkutun. İnsanları korkutmak istiyorsanız, onları geçmişleriyle korkutun. Yoksulluk içindeki geçmişleriyle. İnsanların ilgilendiği tek şey onlara dağıtılacak yardımlar... Herhangi birinin zengin olabileceği bir sistem yarattınız. Dikkat edin, herkes demiyorum. Herhangi biri diyorum. Eğer herkes o herhangi biri olmaya oynuyorsa kaybetmezsiniz.”

2012 yapımı, Şilili yönetmen Pablo Larraín tarafından yönetilen ve gerçek olaylara dayanan “No” filmi güçlü bir politik drama örneği. 1988 yılında halihazırda iktidarda yer alan Augusto Pinochet’in yönetimindeki Şili’de halk oylamasıyla sivil yönetime geçişin sancılarını konu alan film, medyanın kamuoyunu şekillendirmedeki gücünü gösteren bir belgesel kayıt niteliğinde.

Mevcut askerî iktidarın sivil yönetim süresince de devam etmesini öngören “Evet” ve değişimin, özellikle özgür ve demokratik bir gelecek için gelmesi gerektiğini düşünen “Hayır” kampanyasının resmi kanalda 15 dakikalık propaganda filmleri üzerinden halkı etkileme çabası filmin ana hikayesini oluşturmaktadır. Propagandanın odak noktasının ne olması gerektiği üzerine tartışan kampanya ekiplerinin yaklaşımları arasındaki farklılıklar ve güç dengesizliği film boyunca seyirciye sunulmaktadır. “Evet” kampanyasının mevcut düzenin yitimi üzerinden halkı korkuya teşvik eden propagandasının karşısında umudu, mutluluğu, özgürlüğü ve çeşitliliği konu edinen “No” kampanyası başarılı bir karşı-propaganda örneği olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kampanyanın şekillenmesinde kullanılan stratejilerin mevcut muhalefet dilini sorgulaması, geleneksel politik söylemin yerine halkın duygusal bağ kurabileceği bir söylem inşa etmesi kampanyanın başarısını getirmiştir.

Film, birçok önemli ayrıntı ve bu ayrıntılarla paralel önemli tartışma konularını barındırmaktadır. Bunlardan sadece bir tanesi öğrenilmiş çaresizliğin muhalif harekete olumsuz etkisidir. İktidarın gücü ve manipülasyonu yıllar içinde yoğrulmuş bu tavır, “Hayır” kampanyası içerisinde görüş ayrılıklarının kaynaklarından bir tanesi olmuştur. Kazanmaktan ziyade “farkındalık yaratmayı” amaçlayan “Hayır” kampanyası bu çaresizliği terk ettiği noktada kazanma şansı elde etmeye başlamıştır. Alışlagelmiş bir yöntem olarak mağduriyetlerin anlatılmasından öte geleceğe, mutluluğa ve dayanışmaya dayanan bir dilin kullanılması gerektiğini, bir anlamda reklamcılıkta kullanılan pazarlama stratejilerinin kampanyaya adapte edilmesi gerektiğini savunan Rene karakteri bu öngörüsünde yanılmamıştır. Bu doğrultuda iktidarın “Evet” kampanyasıyla kendisinden olmayanı düşmanlık, hainlik ve yalancılıkla yaftaladığı süre boyunca, “Hayır” kampanyası ekibi halkla “Şili, mutluluk geliyor!” gibi pozitif söylemler üzerinden duygusal bir bağ kurmayı ve bu bağı kampanya süresince korumayı başaramıştır.

Yazının başındaki replikten de anlaşıldığı üzere, mevcut iktidarın halkı manipüle etmekteki en büyük silahı mevcut düzenin koruyucusu olduğu mesajıdır. Böyle bir anlayışın halkına sunduğu tek gelecek tahayyülü de, korku ve tehditlerle dolu bir geleceğin halkın kendi seçiminin sonucu olacağıdır. Ancak, kullanılan bu dil yetersiz kalmıştır. Halk, sürecin sonunda “o herhangi biri” olmayı değil, daha eşit bir gelecekte birlikte olmayı seçmiştir. Kısaca “No” filmi sadece bir referandum sürecini anlatmaktan öte seyircisine medya, siyaset, psikoloji arasındaki önemli ilişkiyi, cesaretin gücünü de vurgulayarak gösteren güçlü bir politik sinema örneği olarak karşımıza çıkmaktadır.

Ölüm Bir Varmış Bir Yokmuş

“Ve ertesi gün hiç kimse ölmedi”

1998 Nobel Edebiyat Ödüllü yazar Jose Saramago tarafından 2005 yılında yazılan “As Intermitencias da Morte” orijinal isimli eser, Portekizce yazılmış ve takiben çeşitli dünya dillerine çevrilerek önemli bir okuyucu kitlesine sahip olmuştur. Edebî olarak, esprili dili, anlatıcının noksan yanlarını dile getirmesi, okuyucuyu da konuya dahil etmesi, aldatıcı gerçeklik üzerinde durması, noktalama işaretlerine yer vermeyip sadece virgöl kullanması, metnin bütününde paragraf bulunmaması ile dikkati çekmektedir. Ancak kitabın kamu yönetimi öğrencilere tavsiye edilme nedeni, bunların çok ötesine geçmektedir. Saramago’nun Körlük ve Görmek isimli eserlerinde kurguladığı distopik evreninin devamı niteliğindeki eser, ölüm olgusunu yapısal düzeyde incelemeye almaktadır. Körlük ile toplumsal normları, Görmek ile temsili demokrasinin çıkmazlarını tartışma konusu yapan Saramago, Ölüm bir varmış bir yokmuş adlı eserinde ölüm olgusunun kendisini, “demografik, sosyal, politik ve ekonomik” bir dörtlü kriz bağlamında incelemektedir.

Kitap “Ertesi gün hiç kimse ölmedi. Bu olay yaşamın temel kurallarına taban taban zıt olduğundan, insanların ruhlarında büyük bir huzursuzluğa neden olmuş, her açıdan etkilemişti, zira dünyanın tarihinin kırk ciltlik külliyyatında göstermelik için bile olsa böylesi bir duruma rastlanmıyordu; bütün gün geçtiğinde, gündüzüyle gecesiyle, sabahıyla akşamıyla, yirmi dört saat boyunca, ne hastalıktan, ne ölümcül bir kaza sonucunda, ne de sonuna kadar götürülmüş bir intiharın neticesinde hiçbir şekilde hiç kimsenin ölmediği görülüyor” şeklinde başlamakta ve sonrasında ölüm hiç olmasaydı ya da öleceğimiz tarihten haberimiz olsaydı nasıl olurdu sorusunu sosyo-ekonomik ve dini-politik altyapıları ve toplumsal düzen bağlamında incelemektedir. Askıya alınmış ölüm bağlamındaki gelişmelerin örneğin nüfusun hiç azalmaması ve sürekli artması bağlamında ortaya çıkan sosyo-ekonomik etkilerden bu etkilerin kentleşme sürecine yansımaları kadar çok değişkenli bir toplumsal düzen tasviri yapmaktadır. Ölüm gibi karmaşık kişisel-toplumsal bir olayın ekonomik bir boyut kazandırılabilceğini vurgusu ile kolektif bir çıkmaza dönüşmesi ele alınmaktadır. Yönetim olgusunun kendisine dönük bir eleştiriye evrilerek, bakım endüstrisi, cenaze törenleri ve şirketleri, ölü yakma ve sigorta şirketleri, hukuk firmaları, tıbbi birimler ve hatta dini kurumların oluşan yeni durumdan etkilenmeleri anlatılmaktadır. Takiben ölümsüzlükle beraber doğan sorunlara çözüm bulduğunu iddia eden bir mafyanın ortaya çıkışı ve devletin bu duruma karşı takındığı tutum ve aldığı önlemler eserin yönetsel sorunlara bakış açısında yeni bir pencere açmaktadır. Bu bağlamıyla eserin siyaset bilimi ve kamu yönetimi alanında okuma yapanlar için cezbedici ve zihin açıcı olduğu düşünülmektedir.

Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe GÜR TÜRKDOĞAN
Siyaset Bilimi Ve Kamu Yönetimi Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi B. Mert DEMİR
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

HBO tarafından yayımlanan ve 2. sezonuyla nisan ayında ekranlara geri dönen The Last of Us dizisi, 2013 yılında Naughty Dog tarafından geliştirilen aynı adlı video oyunundan uyarlanmıştır. Playstation'a özel olarak çıkarılan oyun, üçüncü, dördüncü ve beşinci jenerasyonların tamamına grafik kalitesi ve performansı iyileştirilerek getirilmiştir. Bu yapım, yalnızca bir kıyamet sonrası anlatısı sunmakla kalmaz; aynı zamanda insan doğasına, ahlaki sınırların muğlaklaştığı kriz anlarına ve insan ilişkilerinin dönüşümüne dair güçlü bir dramatik yapı inşa eder. Başrollerde Pedro Pascal (Joel) ve Bella Ramsey'nin (Ellie) yer aldığı dizi, oyun uyarlamalarının genellikle yüzeyde kalan anlatı biçimlerine karşı önemli bir istisna olarak öne çıkmaktadır.

Dizinin temel anlatısı, dünya genelinde yayılan Cordyceps adlı bir mantar enfeksiyonunun insanlığı yok oluşun eşiğine getirmesiyle başlar. Bu distopik çerçevede, Ellie'nin bağışıklığı onu insanlığın kurtuluş umudu haline getirirken, Joel karakteri onun refakatçisi ve koruyucusu rolünü üstlenir. Ancak dizi, bu klasik kurtarıcı anlatısını bozarak karakterlerin etik ikilemlerine ve travmalarına odaklanır. Böylece seyirciye yalnızca bir hayatta kalma öyküsü değil, aynı zamanda bir kimlik ve bağ kurma süreci sunar.

Dizi, uyarlama pratiği açısından da dikkate değerdir. Oyunla birebir örtüşen sahnelerin yanı sıra, özellikle yan karakterlerin geçmişlerine dair geliştirilen bölümler, anlatının derinleşmesine katkı sağlar. Özellikle Bill ve Frank'in hikâyesine ayrılan bölüm, queer temsili açısından anlamlı bir katkı sunmakla kalmaz, aynı zamanda dizinin duygusal yoğunluğunu da artırır. Bu tür anlatı genişletmeleri, uyarlamanın salt bir kopya olmaktan çıkıp bağımsız bir estetik ve içeriksel değer kazanmasını sağlar.

Teknik anlamda The Last of Us, yüksek prodüksiyon kalitesiyle de dikkat çekmektedir. Görüntü yönetimi, doğal ve yıkılmış mekânlar arasında kurduğu görsel dengeyle atmosferi pekiştirirken; Gustavo Santaolalla'nın müzikleri, anlatının melankolik yapısını derinleştirir. Bu unsurlar, izleyicinin yalnızca görsel değil, duygusal bir deneyim yaşamasına da olanak tanır.

Oyunculuk performansları ise anlatının duygusal gücünü taşıyan en önemli bileşenlerdendir. Pascal'ın Joel yorumu, bastırılmış bir acıyı ve yavaş yavaş yeniden kurulan bir baba figürünü başarıyla aktarır. Ramsey ise Ellie karakterinin hem kırılgan hem direngen doğasını çarpıcı biçimde yansıtarak karakterin çok katmanlı yapısını görünür kılar.

Sonuç olarak, The Last of Us dizisi, oyun uyarlamaları arasında nadir rastlanan bir anlatı derinliğine ulaşmayı başarmıştır. Travma, etik sorumluluk ve bağ kurma temaları etrafında şekillenen yapısıyla dizi yalnızca türünün sınırlarını zorlamakla kalmaz; aynı zamanda günümüz televizyon anlatısına içeriksel ve biçimsel olarak da katkıda bulunmaktadır.

AYIN TİYATRO İNCELEMESİ

SİDİKLİ KASABASI MÜZİKALİ

Arş.Gör. Onur KAYA

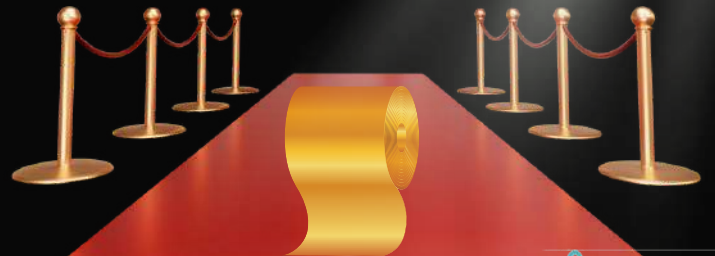
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler
Bölümü

Sidikli Kasabası Müzikali (Urinetown), neoliberal sistemlerin yarattığı yapısal eşitsizlikleri absürt mizahın olanaklarıyla görünür kılan; eleştirel söylemi, sahne estetiğiyle bütünleştiren çağdaş bir tiyatro yapıtıdır. Greg Kotis ve Mark Hollmann imzalı bu müzikal, 21. yüzyıl tiyatrosunda absürt geleneğin güncel toplumsal meselelerle kesiştiği örnekler arasında dikkat çekici bir konumda yer almaktadır.

Oyun, kuraklığın ve su kıtlığının kitlesel boyutlara ulaştığı distopik bir gelecekte geçmektedir. Bu evrende en temel insani ihtiyaçlardan biri olan tuvalet kullanımı, yalnızca ödeme gücüne sahip bireylerin erişebildiği bir ayrıcalığa dönüşmüştür. Söz konusu “hakki” kullanamayan bireyler ise, bir tür sistem dışı mekân olarak kurgulanan “Sidikli Kasabası”na sürgün edilmektedir. Bu bağlamda oyun ekolojik yıkımın ve toplumsal dışlamanın bir temsili sunmaktadır.

Oyunun tematik kurgusu, özellikle günümüz dünyasında çevresel krizlerin piyasa mekanizmalarıyla yönetilmesi, kamu hizmetlerinin özelleştirilmesi ve kamusal alanın metalaştırılması bağlamında önemli bir eleştiri sunar. Günlük yaşamın mahrem ve sıradan bir unsuru olan tuvalet mekânı, bu sistem eleştirisinin merkezine taşınarak çarpıcı bir tersinleme yaratılır. Anlatının merkezinde yer alan bireysel bir aşk ilişkisi üzerinden gelişen başkaldırı ise, toplumsal dönüşümlerin beklenmedik öznel itkilerle tetiklenebileceğine işaret eder.

Sonuç olarak Sidikli Kasabası Müzikali, müzik ve mizahı estetik stratejiler olarak kullanmak suretiyle izleyicisini neoliberal düzenin doğası ve sonuçları üzerine düşünmeye yönlendiren nitelikli bir politik tiyatro örneği olarak değerlendirilebilir.

AKADEMİK PLAYLIST

Mayıs için Bir Seçki

Arş. Gör. Mustafa Nurkan BİTLİSLİ
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

Bu ayki seçkimiz, 1 Mayıs'ı yalnızca bir anma günü olarak değil, aynı zamanda toplumsal hafızanın canlı bir parçası olarak da ön plana almayı hedefliyor. Seçilen parçalar, farklı coğrafyalardan, farklı dillerden de olsa ortak bir anlamı taşıyor: emeği ve emeğin tabi tutulduğu, görünen yahut görünmeyen, tüm sömürü biçimlerini işaretlemek çabası.

Bazı şarkılar doğrudan mücadeleyi anlatıyor; bazılarıysa bir annenin, bir işçinin ya da kaybolmuş bir sesin izini sürüyor. Hepsi birlikte, 1 Mayıs'ı bir gürültüden çok bir düşünme biçimi, bir yüzleşme alanı haline getiriyor.

Bu seçki, direnmenin farklı tezahürlerinin ezgilerle kurduğu bağı görünür kılmayı amaçlayan bir çabaya denk düşmekte; müziğin politik bellekteki devinimini ortak bir izlek altında sizlerin karşısına çıkarmak isteğini göstermektedir.

Tarihin iyiye ve ileriye işleyişine duyulan bir inancın temsili olarak, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü kutlu olsun!

Çalma listesine ulaşmak için lütfen [tıklayınız](#), keyifli dinlemeler dileriz.

71		Ben Annemi İsterim Sezen Aksu	Işık Doğudan Yükselir / Ex Oriente Lux
72		Working Class Hero - Remastered 2010 John Lennon	Plastic Ono Band
73		Benim Annem Cumartesi Bandista	Paşanın Başucu Şarkıları
74		El Pueblo Unido Jamás Será Vencido Inti-Ilumani	Viva Italia
75		1 Mayıs Cem Karaca, Dervişan	1 Mayıs - Durduramayacaklar Halkın Coşkun Aka...
76		Fabrika Kızı Alpay	Gitme
77		Andonis Mikis Theodorakis, Maria Farantouri	Mikis Theodorakis Concert 4
78		Sabah Türküsü Ezginin Günlüğü, Hakan Yılmaz	Sabah Türküsü
79		Kelmti Horra (My Word is Free) Emel	Kelmti Horra (Bonus Track Version)
80		Apesar De Você Chico Buarque, MPB4, Quarteto Em Cy	Chico Buarque

Kamu Yönetimi ve Teknolojisi İlişkisinde Temel Sorunlar: Mahremiyet ve Güvenlik Denkleminde Dijital Devlet

Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe GÜR TÜRKDOĞAN
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

Kamu hizmetlerinin dijitalleşmesi, mevcut toplumsal formasyondan yaşanan kaçınılmaz süreçlerden biridir. Elektronik devletten dijital devlete doğru ilerleyen bu süreç, avantaj ve dezavantajlarıyla birlikte ilerlemektedir.

Sürecin avantajları; erişilebilirliği, verimliliği ve şeffaflığı artırmayı amaçlaması, hükümetlerin vatandaşlarıyla etkileşiminde önemli bir dönüşümü sağlaması ve ampirik araştırmalarla da desteklenen hizmet sunumunun iyileştirilme potansiyeli ile ön plana çıkmaktadır. Araştırmalar, dijital yönetişimin idari yükleri azaltarak ve kamu kurumlarıyla daha iyi bir etkileşim sağlayarak vatandaş memnuniyetini artırabileceğini göstermektedir (Indama, 2022; Wang & Ma, 2022; Latupeirissa et al., 2024). Bu kapsamda, yapay zekânın, bürokrasinin işleyiş biçimini değiştirerek; rutin işlemleri otomatikleştirme ve buradan hareketle kırtasiyeciliği engelleyebilme potansiyeline sahip olduğu görülmektedir. Bürokrasi, form değiştirerek belki daha da görünmez bir hâle bürünmekte aynı zamanda da kontrol katmanlarının genişlemesini de bünyesinde taşımaktadır. Veri toplama, kayıt tutma, yeni prosedürler ve yeni uzmanlar ile daha farklı bir bürokratik modele dönüşmektedir. Tam da bu noktayla birlikte bu değişim, hükümetlerin kamu hizmetlerini sunmak için dijital platformlara giderek daha fazla güvenmesi nedeniyle, gizlilik ve güvenlikle ilgili kritik endişeleri de beraberinde getirmektedir.

Sürecin dezavantajları kapsamında ağırlık, mahremiyet alanına ilişkindir. Devletler tarafından üçüncü kişiler (şirketler) aracılığıyla toplanan ve depolanan kişisel verilerin hacmi, veri ihlalleri ve kötüye kullanımla ilgili riskleri artırmakta ve vatandaş verilerinin gizliliğinin sağlanması bir zorunluluk olarak ortaya koyulmaktadır (Adni ve ark., 2024).

Bilindiği üzere, modern devleti “modern kılan” şey, devlet ve toplum arasında kurduğu biçimsel ayrılıktır. Bu ayrım yurttaşlar açısından özerk alanlar yaratabilme ve bu vesile ile de siyasal iktidarı sınırlandırma imkanına zemin hazırlamaktadır. Habermas’ın “Kamusal Alanın Yapısal Dönüşümü” adlı çalışmasından hareketle, kamusal alan “devletten ayrılmış bir şekilde var olan, devlete eşit olmayan ve devlet dışı siyasal alanı” ifade eden bir kavramdır (Habermas, 2014: 133-157). Bu bağlamda ilke olarak devlete karşı eleştirel söylemin üretildiği ve dolaştığı kamusal alan, sivil toplum içinden ortaya çıkan özgül bir alan olarak kabul edilmektedir. İşlevi ise, eşit haklarla donatılan yurttaşların yasal güvence eşliğinde eleştirel rasyonel bir tartışmayla devleti denetletmeleri olarak kabul görmektedir. Siyasal iktidarın keyfi uygulamalarının sınırlandırılması ve rasyonel hale gelmesi, akıl yürütmenin kamusal kullanımı olgusu önce salonlarda ve kahvehanelerde siyaset dışı tarzda belirlenirken giderek siyasal anlamda kamunun ortaya çıkışını doğurmuştur (Timur, 2008:64-65). Burjuva kamusal alanın doğuşunu takiben proleter kamusal alan, farklı kamusal alanlar ve nihayet karşıt kamusal alanlar ortaya çıkmış ve demokratik yollarla siyasal iktidarın sınırlandırılması için toplumsal sınıflara alan açılmıştır (Kluge ve Negt 2018:181-182). Bu alan toplumsal formasyonun bazı dönemlerinde genişlerken bazı hallerde ise daralmaktadır. Dijitalleşme sürecinin en önemli yansıması ise bu alana yönelik devlet sınırlarının giderek artması olarak görülebilmektedir. Özel yaşamın mahrem alanından başlayarak pek çok veri, kimi durumlarda yurttaşların rızasına dayalı olarak kimisinde ise bir zorunluluk olarak çeşitli aktörlerle paylaşılmaktadır. Rıza üretilmesindeki ana argüman ise, güvenlik olarak sunulmaktadır. Bilgilerin paylaşıldığı aktörlerin kötü niyetli olma hali ise, dijital altyapıların doğasında var olan teknik zafiyetlerle ilişkili olarak istismar edilebilecek bir alan yaratma potansiyeline sahiptir (Adni ve ark., 2024; Ruijer ve ark., 2022).

Dijital devlet ile birlikte mahremiyetin kişinin kendisine, çevresine, devlete ve sermayeye karşı kaybedildiği vurgusu ve devletin bu süreçte, gözetim/kontrol işlevi ile bu ilişkinin bir parçası olduğu sorgulama nesnesine haline gelmektedir (Akman ve Övgün, 2022: 35). Bireyin zorunlu rızası ile hayata geçen bu süreç, devletin yönlendirmeleri ve zemini hazırlaması ile hız kazanmakta ve birey, sermaye ve devlet arasında alışık olmadığımız yeni bir iktidar ilişkisi kurulmaktadır. Bu bağlamda kazanım ve kayıplarla birlikte ilerleyen bir süreç olduğu görülmektedir.

Afet, Gönüllülük ve Sivil Örgütlenmenin Hayati Rolü

Doç. Dr. Fatma Gül GEDİKKAYA
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

İstanbul'da 23 Nisan 2025 tarihinde meydana gelen 6.2 büyüklüğündeki deprem, henüz gündemden düşmemiş ve siyasi tartışmalar arasında kaybolmamışken, bu yazıyı kaleme almak bir vatandaş olarak sorumluluğumdur. 1999 Marmara Depremi sonrasında öncelikli olarak, depremden birinci derecede etkilenen sekiz ildeki yerel yönetimler, ilk şokun ardından deprem yaralarını sarmak için harekete geçmiştir. Ancak kendisi de deprem mağduru olan kamu personelinin, psikolojik durumları göz önüne alındığında, etkin ve verimli bir kriz yönetimi gerçekleştirmesi beklenemezdi. Bu nedenle bölgeye farklı illerden her düzeyde personel takviyesi yapılmıştır (Herdem, 2011). Bu durum, sadece resmi kapasitenin değil, gönüllülerin ve sivil toplum kuruluşlarının desteğinin de ne kadar yaşamsal olduğunu göstermiştir.

Genelde afetler özelde ise deprem gündeme geldiğinde en başta yapılar, afet toplanma alanları altyapı vb. birçok konu gündeme gelmektedir. Türkiye jeolojik konumu nedeniyle sık sık depremlerle karşı karşıya kalan bir ülkedir. Bu nedenle yalnızca devletin kurumsal kapasitesi değil, aynı zamanda sivil toplum kuruluşlarının (STK) ve gönüllü yurttaşların etkin katılımı da afet yönetiminin ayrılmaz bir parçası olmalıdır. Afetlere müdahalede yalnızca teknik kapasite değil, toplumsal refleks ve yerelden gelen inisiyatifler de belirleyicidir. Bu noktada, geçmişte yaşanan bazı olaylar, doğrudan örgütlenmenin gücünü gözler önüne sermektedir. Örneğin, içinde Büyük Birlik Partisi lideri Muhsin Yazıcıoğlu'nun da bulunduğu beş kişiyi taşıyan helikopterin düşmesi sonrası, olay televizyon kanallarında duyulur duyulmaz gönüllü bir şekilde organize olan köylüler, arama-kurtarma çalışmalarına katılmış ve tam donanımlı ekiplerden daha önce enkaza ulaşmayı başarmıştır. Bu durum, doğal ve yerel örgütlenmenin nasıl etkili bir şekilde ortaya çıkabileceğini net biçimde göstermektedir.

Benzer şekilde, İstanbul'daki son depremde de mahalle bazlı gönüllü grupların, apartman sakinlerinin kendi aralarında hızlıca organize olmaları ve yaşlı, engelli bireylere yardım etme çabaları, afet anlarında toplumsal dayanışmanın ne kadar kıymetli olduğunu hatırlatmaktadır. Deprem anlarında ilk yardım, arama-kurtarma, psikososyal destek ve koordinasyon faaliyetlerinin etkili bir şekilde yürütülebilmesi, güçlü bir sivil örgütlenme ağına sahip olmayı gerektirmektedir. Gönüllüler, profesyonel ekiplerle birlikte çalışarak ilk müdahale süreçlerinde kritik roller üstlenebilmektedir. AKUT gibi kurumların yanı sıra mahalle bazlı (mahalle afet gönüllüleri vb.) gönüllü oluşumların da önemi artmaktadır. Ancak bu çabaların sürdürülebilir ve etkili olabilmesi için gönüllülük faaliyetlerinin kurumsallaşması ve toplum genelinde bilinç düzeyinin artırılması gerekmektedir.

İstanbul'daki son deprem, kentleşme politikalarının ve yapı denetiminin yanı sıra toplumsal hazırlığın da yeniden değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir. Afetlere karşı dayanıklı bir toplumun inşasında, yalnızca teknik önlemler değil, örgütlenme becerisi de önemlidir. Gönüllülük kültürünün eğitim sistemine entegre edilmesi, yerel yönetimlerin afet hazırlık planlarında sivil toplumla iş birliğine öncelik vermesi ve toplum tabanlı tatbikatların düzenli hale gelmesi bu yönde atılabilecek önemli adımlardır. Sonuç olarak, İstanbul'daki 6.2'lik deprem bir uyarı niteliğindedir. Bu uyarı, sadece binaların değil, toplumsal örgütlenmenin de sağlam olması gerektiğini hatırlatmıştır. Sivil toplumun ve gönüllülerin sistemli bir şekilde sürece dahil edilmesi, gelecekteki afetlerde kayıpların azaltılmasında belirleyici olacaktır.

Füzyon Enerjisinde Devrim

Arş. Gör. Çağlar KARAKURT
Havacılık Yönetimi Bölümü

2025, temiz enerji arayışında çığır açan bir yıl ve Commonwealth Fusion Systems (CFS) bu devrimin öncüsü olma yolunda ilerliyor. MIT kökenli bu start-up, füzyon enerjisini ticarileştirerek karbonsuz, sınırsız ve güvenli bir enerji geleceği vaat ediyor. Füzyon, güneşin enerji üretim mekanizmasını taklit ederek hidrojen atomlarını birleştiriyor ve neredeyse sıfır radyoaktif atık üretiyor. CFS, bu hayali gerçeğe dönüştürmek için yüksek sıcaklıklı süper iletken (HTS) mıknatıslarla kompakt tokamaklar (füzyon reaksiyonunu başlatmak ve sürdürmek için aşırı sıcak plazmayı (iyonize gazı) kontrol eden sistemler) geliştiriyor. Bu teknoloji, geleneksel füzyon cihazlarının maliyetini ve boyutunu azaltarak devrim yaratacak düzeyde gibi görünmekte.

CFS'nin ana projeleri ise SPARC ve ARC olarak karşımıza çıkıyor. SPARC, 2026'da net enerji üreten ilk füzyon cihazı olmayı hedefliyor. Massachusetts'te inşa edilen bu cihaz, 100 MW füzyon gücüyle çalışacak ve füzyonun fizibilitesini kanıtlayacak. ARC ise 2030'larda Virginia'da devreye girecek ticari bir santral olacak. 400 MW elektrik üreterek 150.000 haneye enerji sağlayacak ARC, Dominion Energy ile iş birliği içinde geliştiriliyor. Bu iki proje, füzyon enerjisini laboratuvarından şebekeye taşıyacak gibi görünüyor.

CFS, 2 milyar doları aşan yatırımlarla destekleniyor. Bill Gates'in Breakthrough Energy Ventures işletmesi, Jeff Bezos ve Google gibi devler; 2021'de 1,8 milyar dolarlık fonlama ile CFS'ye yatırım yapanlar arasında öne çıkmakta. ABD Enerji Bakanlığı'ndan 2024'te alınan 15 milyon dolarlık ek fon ise son dönemdeki araştırmaları hızlandırmakta kullanılıyor. CFS CEO'su Bob Mumgaard, füzyonu "enerji geçişinin en büyük dönüşümü" olarak görüyor. Küresel enerji talebinin 2050'ye kadar 30.000 GW'a ulaşacağı öngörülürken, CFS'nin teknolojisi iklim hedeflerine ulaşmada kritik bir rol oynayacağını söylemek şimdiden mümkün. Türkiye de net-sıfır atık hedefi olan ve bu kapsamda yenilenebilir ve nükleer enerji yatırımlarını artıran ülkeler arasında bulunuyor ve CFS'nin bu teknolojisi ilham kaynağı olabilecek durumda. Tüm bunları göz önünde bulundurarak, CFS'nin, füzyon geleceğinin inşasında girişimcilik ruhunu temsil eden ilk girişimlerden biri olarak yerini alacağını söyleyebiliriz.

SOSYAL MEDYADA BOT ORDULARI VE ALGORİTMİK YÖNLENDİRME: YENİ NESİL SİYASİ PROPAGANDA

Dr. Öğr. Üyesi B. Mert Demi

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

Dijital Çağ ve Siyaset

Dijital çağda siyaset artık yalnızca meydanlarda, mitinglerde ya da televizyon ekranlarında değil; sosyal medya platformlarının algoritmalarında, anonim hesaplarında ve görünmez kodlarında şekillenmektedir. Son on yılda dijitalleşmenin siyaset alanındaki etkileri dramatik biçimde artmış, özellikle sosyal medya platformları siyasi aktörler için hem seçmenle doğrudan iletişim kurmanın hem de kamuoyunu şekillendirmenin temel araçlarından biri haline gelmiştir. Bu dönüşüm sürecinde öne çıkan iki önemli dinamik, bot hesapların sistematik kullanımı ve algoritmik yönlendirme mekanizmalarıdır. Bu araçlar, klasik propaganda yöntemlerinden farklı olarak daha örtük, daha yaygın ve daha etkili müdahale biçimleri üretmektedir.

Bot Orduları ve Yapay Çoğunluk Algısı

Bot orduları, belirli bir amacı gerçekleştirmek üzere otomatik olarak içerik paylaşan veya etkileşimde bulunan hesap gruplarıdır. Bu botlar, Twitter (X), Facebook, Instagram ve TikTok gibi platformlarda belirli konuları gündeme taşıma, hashtag kampanyaları oluşturma, sahte kamuoyu yaratma veya rakip siyasi aktörleri itibarsızlaştırma amacıyla kullanılır. Bot hesaplar, insan gibi davranan otomatik yazılımlardır ve çok sayıda sosyal medya platformunda organize biçimde kullanılmaktadır. Howard ve Woolley (2016), botların siyasi kampanyalarda bilgi manipülasyonu amacıyla stratejik olarak kullanıldığını ve bu kullanımın “hesaplı dezenformasyon” biçiminde tanımlanabileceğini öne sürer. Bu tür bot ağları, belirli bir siyasi pozisyonu güçlendirmek ya da muhalif söylemleri bastırmak için eş zamanlı içerik üretimi gerçekleştirir. Bu durum, “sanal çoğunluk” algısı yaratarak, kamusal kanaatin gerçek yapısını çarpıtır.

Botlar yalnızca içerik yaymaz; etkileşim (beğeni, paylaşım, yorum) gibi görünüşte organik olan dinamikleri taklit ederek algoritmaların içerikleri öne çıkarmasına da katkıda bulunur. Bu nedenle, kullanıcılar sosyal medyada karşılaştıkları popüler içeriklerin büyük kısmının aslında yapay yollarla ön plana çıkarıldığını fark etmeden bu içeriklerle etkileşime girerler.

Algoritmaların Politik Etkileri

Algoritmik yönlendirme ise sosyal medya platformlarının kullanıcıya gösterdiği içerikleri belirleme biçimiyle ilgilidir. Bu algoritmalar, kullanıcıların önceki etkileşimlerine ve ilgi alanlarına dayanarak içerikleri sıralar. Sosyal medya platformları, kullanıcı deneyimini optimize etmek adına karmaşık algoritmalar kullanır. Ancak bu algoritmalar yalnızca bireysel ilgilere göre içerik sıralamakla kalmaz; aynı zamanda siyasi içeriklerin yayılmasında yönlendirici rol oynar. Gillespie (2014), algoritmaların nötr teknolojiler olmadığını, toplumsal değerleri yeniden biçimlendiren kültürel aracı sistemler olduğunu savunur. Bu bağlamda algoritmalar, belirli içeriklerin öne çıkarılması ya da bastırılması yoluyla siyasi tercihler üzerinde dolaylı bir etki üretir.

Bu durumun en belirgin sonucu, kullanıcıların yalnızca kendi görüşlerini destekleyen içeriklerle karşılaştığı “yankı odaları” (echo chambers) ya da “bilgi baloncukları” (filter bubbles) içinde kalmasıdır. Bu yapılar, bireylerin farklı görüşlere erişimini sınırlandırır, siyasi kutuplaşmayı derinleştirir ve ortak kamusal akıl yürütmeyi zayıflatır. Sunstein (2017), bu bağlamda sosyal medya ortamlarında karşılıklı anlayışın yerini, dijital kamplaşmaların aldığını belirtir.

Yeni Nesil Propagandanın Seçim Süreçlerindeki Rolü

Yeni nesil propaganda teknikleri, özellikle seçim dönemlerinde yoğun bir biçimde devreye sokulmaktadır. 2016 ABD başkanlık seçimleri, bu dinamiklerin küresel ölçekteki ilk dikkat çekici örneği olmuştur. Cambridge Analytica skandalı, kişisel verilerin algoritmik hedefleme ile birleştirilmesinin seçmen davranışlarını ne ölçüde etkileyebileceğini ortaya koymuştur. Bu örnek, yalnızca bir ülkeye özgü olmaktan çıkıp, dijital seçim mühendisliğinin küresel bir sorun haline geldiğini göstermiştir.

Demokratik Süreçler Açısından Tehlikeler

Sosyal medya üzerinden gerçekleştirilen bu örtük propaganda biçimleri, demokratik süreçler açısından ciddi riskler barındırmaktadır. Bilgiye adil ve dengeli erişim, demokrasinin temel ilkelerinden biridir. Ancak algoritmik manipülasyonlar ve bot destekli bilgi kirliliği, seçmenlerin rasyonel karar alma kapasitesini zayıflatmakta ve demokratik meşruiyeti tehdit etmektedir. Bu bağlamda, dijital alanın düzenlenmesi ve şeffaflığın sağlanması bir zorunluluk haline gelmiştir.

Neoliberal Duygu Rejiminde Indignation: Kolektif Öfkenin Siyasal İmkanları

Arş. Gör. Mustafa Nurkan BİTLİSLİ
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

Modern siyaset teorisinin giderek daha fazla önem attığı duygular arasında "indignation" özel bir yere sahiptir. Latince kökenli bu kavram (indignari: "layık olmamak, hak etmemek"), adaletsizlik karşısında duyulan ahlaki bir öfkeyi ifade eder. Indignation, kişisel bir haksızlık yerine toplumsal ya da yapısal bir bozulmaya karşı yöneltilmiş, normatif olarak temellendirilen bir duygudur. Bu yönüyle salt bir tepki değil, ahlaki bir yargının eşlik ettiği siyasal bir konum alış biçimidir.

Ne var ki, Türkçede bu kavrama doğrudan denk düşen yerleşik bir kelime bulunmamaktadır. Öfke, kızgınlık, rahatsızlık, gibi farklı his ve duygulanım biçimlerinin kimi boyutları belirli bir benzerlik sezinini sunuyor olsa da ahlaki bir gerekçelendirmeye oturtulmuş bu kolektif duygunun tam olarak tanımsal bir karşılığa sahip olduğunu söylemek zor olacaktır. Ancak dildeki bu belirsizlik, —bilişsel ve duygulanımsal (affective) imleri itibarıyla bir konsept olarak izole edilmemiş olma durumu— gerek günlük yaşamın bedenselleşmiş deneyimleri gerekse öteki ile olan öznelerarası ilişki biçimlerinin devinimi karşısında önemini yitirmekte; ayrı bir teorik kuşatıcılık olmasa bile bir duygu olarak "insan oluş" a denk düştüğü yeri açık etmektedir. Yine de bir hak iddiasının (ve burada var olan bir "iyi" kavrayışının) ahlakılığı dahilinde kolektif bir tepki olarak öne çıkan "indignation" duygusunu "kolektif öfke" olarak adlandırmak, eksik bir inşa olduğu aşıkarsa dahi, düşünsel çerçevenin kurulması adına anlamlı bir başlangıçtır. Bu bağlamda, kolektif öfke ile sınırlı da olsa ifade edilen "indignation", özellikle sol-siyasetle iç içe geçen bir duygu durumudur. Sömürü, eşitsizlik, yoksulluk, dışlanma ve baskı gibi yapısal adaletsizlik biçimlerine karşı yöneltilmiş bu öfke; tarih boyunca emek hareketlerini, devrimci oluşumları ve dayanışma pratiklerini besleyen temel psikopolitik kaynaklardan biri olmuştur.

Güvencesiz çalışma biçimlerinin yaygınlaştığı ve yapısal eşitsizliklerin derinleştiği, "homo economicus" dahilinde sosyal yaşamın piyasa rasyonalitesinde tekrar üretildiği bir dönem ruhu olarak neoliberalizm, devamlı bir meşruiyet ile duyguların yalnızca inşasında değil, uygunluğu ve yoğunluğu hususunda da etkili olabilmektedir. Dolayısıyla, kolektif öfke, bu meşruiyet alanına karşı bir kopuş anını işaretlemekte; gündelik yaşam pratiklerinin ve varsayımlarının içerisindeki hem görünür hem de görünmez şiddet tezahürlerinin devamlılığına karşın bir tekinsizlik haline olarak tanımaktadır.

Sonuç olarak, indignation, yahut kolektif öfke; neoliberalizmin duygu rejimlerini dönüştürerek eşitsizlikleri görünmez kıldığı, öfkeyi bireyselleştirip etkisizleştirdiği bir çağda, başka bir toplumsallığın, başka bir adalet tahayyülünün duygusal temelini oluşturmaktadır.

Gorée Adası: Afrika Tarihini Anlatan Ada

Dr. Öğr. Üyesi Mohammed Bachir Diop
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

Gorée Adası, Senegal'in Atlantik kıyısında, başkent Dakar'ın karşısında bulunan küçük fakat derin bir tarihi anlam taşıyan bir adadır. Bu ada, Afrika tarihinin en karanlık sayfalarından biri olarak kabul edilen köle ticaretinin en büyük merkezlerinden biri olarak, 15. yüzyıldan başlayarak 19. yüzyılın sonlarına kadar işlev görmüştür. Yaklaşık dört asır boyunca milyonlarca Afrikalı'nın zorla alıkonularak, köleleştirilerek Atlantik Okyanusu üzerinden Amerika kıtasına gönderildiği trajik yolculuğun başlangıç noktalarından biri Gorée Adası'dır.

Portekizliler, 1444 yılında ilk kez adayı keşfetmiş ve ardından bölgeyi ticari amaçlar için kullanmaya başlamıştır. Takip eden yıllarda adanın yönetimi, ekonomik ve stratejik önemi nedeniyle defalarca el değiştirmiştir. Sırasıyla Portekizliler, Hollandalılar, İngilizler ve son olarak Fransızlar tarafından kontrol edilen ada, her yönetim döneminde farklı kültürel ve mimari etkiler altında kalmıştır. Bu nedenle Gorée Adası, günümüzde çeşitli Avrupalı kültürlerin ve mimari stillerin bulunduğu bir açık hava müzesi gibidir.

Adanın en çarpıcı ve unutulmaz yönü, mimarisindeki keskin zıtlıktır. Kölelerin tutulduğu kasvetli, dar ve karanlık odalar ile köle tüccarlarının geniş, zarif ve rahat evleri arasındaki çelişki, insanlık tarihinin belki de en utanç verici dönemlerinden birini gözler önüne sermektedir. Köleler için ayrılan bölgeler genellikle hijyenik olmayan koşullara sahip, aşırı kalabalık ve ışıklılandırılmadan yoksun mekânlardı. Buna karşın köle tacirlerinin evleri geniş avlulara, güzel manzaralara ve konforlu yaşam alanlarına sahipti. Bu keskin kontrast, adayı ziyaret edenlerde derin duygusal ve ahlaki bir sorgulama yaratmaktadır.

Bugün Gorée Adası, UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde korunan önemli bir tarihi miras alanıdır ve dünyaya köle ticaretinin acı gerçeklerini hatırlatmaktadır. Adanın en ünlü yapısı olan "Köle Evi" müzesi, ziyaretçilerine kölelerin tutulduğu mekanları, zincire vuruldukları alanları ve "geri dönüşü olmayan kapı" olarak bilinen, Atlantik Okyanusu'na açılan kapıyı sergiler. Bu kapı, kölelerin kıtalararası acı ve belirsizlikle dolu yolculuklarının başladığı sembolik noktadır.

Gorée Adası, bugün sadece tarihî bir yer değil, aynı zamanda insan hakları, barış ve toplumsal uzlaşi için sembolik bir merkezdir. Her yıl dünyanın dört bir yanından binlerce ziyaretçi buraya gelerek geçmişin acılarını anmakta, insan sömürsüne karşı farkındalık kazanmakta ve gelecek nesillerin aynı trajediyi yaşamaması adına bilinçlenmektedir. Bu ada, insanlığın ortak geçmişinden çıkarılması gereken dersleri hatırlatan, geleceğe yönelik bir uyarı ve barış çağrısı olmaya devam etmektedir.

Tüketim Bağımlıları İçin Hiçbir Şey Satın Almama Yolları

Arş. Gör. Melih YILDIZ
İşletme Bölümü

İnsan doğası gereği tüketen bir varlıktır. Öyle ki nefes alıp vermek bile bir tüketim olarak değerlendirilebilir. Böyle bir düzlemde bir gün boyunca hiçbir şey tüketmemek mümkün müdür? Satın alma davranışının tüketimle bağdaştığı dünyamızda, “ama ben tüketim bağımlısıyım” diyeler için hiçbir şey satın almama rehberi nasıl oluşturulur? Bu yolla tüketim arzusu nasıl giderilir?

Öncelikle farkına varmakla başlayalım. Sakince oturun ve kendi kendinize şunu tekrarlayın: Satın almak eşit değildir tüketmek! O zaman şu şekilde ilerleyelim, hiçbir şey satın almadan nasıl tüketim yaparız? Kulağa ütöpik gelse de burada bahsettiğimiz şeyler tamamen hiçbir şey satın almamak değil bu satın almama faaliyetini daraltmaktır mesela bu onu hafta da bir ya da iki gün ile sınırlandırmak olabilir.

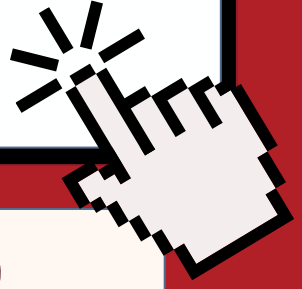
Basit bir hesap yapalım. Pazartesi günü satın aldığınız bir kilo elmayı aynı gün bitiremeyeceğinize göre içinden bir tanesini satın alım yapmamaya karar verdiğiniz gün içinde tüketebilirsiniz. Bunu diğer tüm alışveriş alışkanlıklarınıza da uygulayabilirsiniz. Böylece içinizde dizginleyemediğiniz tüketim çılgınlığını ehlileştirmek bir parça mümkün hale gelebilir. Bakın bir gün için satın alım yapmadan tüketim gerçekleştirmiş oldunuz. Bunu yapmanın başka yolları da var. Bahsettiğim gibi nefes alırken havayı, yürürken yolları, konuşurken kelimeleri kullanarak onları tüketiriz. Tüketim, sadece raflardan alınan ürünlerle sınırlı değildir; dikkatimiz, zamanımız, emeğimiz ve hatta umutlarımız da birer tüketim nesnesine dönüşebilir. Bu bakış açısıyla, hazır havalarda ısınmışken kamp sandalyemizi ve evde demlediğimiz çayımızı alıp, sevdiğimiz yazarın bizim için yazdığı kitabın kelimelerini, yerel yönetimlerin tasarladığı parkları tüketebiliriz. Bu sayede çok basit uygulamalarla, satın alım yapmadan tüketim arzumuzu bastırabileceğimizi öğrenmiş olduk. Son bir soruyla bu bölümü bitirmek istiyorum. Peki neden bir gün boyunca hiçbir şey satın almayalım?

Çünkü bizler gençleriz ve gezegenimiz bize ileriki yaşlarımız için lazım olacak. Sonsuz olduğunu düşündüğümüz kaynaklar bir gün son bulabilir, sahip olduğumuz doğa satın aldıklarımızın üretilebilmesi için tahrip edilebilir. Bunun önüne geçmek ve daha sürdürülebilir bir gelecek için satın alma alışkanlıklarımıza bir günlük ara vermek, sürdürülebilir bir dünya için her şeyin çok daha güzel olmasına bizi bir adım daha yaklaştıracaktır.

Sosyalleşme Zamanı

Arş. Gör. Zehra MAKAR
İşletme (İngilizce) Bölümü

Kulüp:

Mülki Maarif Kulübü

Kamu, siyaset, tarih ve toplumsal konulara ilgili herkese açık olan kulüp çeşitli söyleşiler ve geziler düzenlemektedir. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümünün kulübünü sosyal medya hesabından takip edebilirsiniz:

Instagram: mulkimaariftoplulugu

İGÜ'de Gündem

Bahar Yükleniyor!

O ağır montlar çıktı, kahveler soğuk içilmeye başlandı... Şehir yavaş yavaş yaza göz kırıyor! Kimimiz kampüste gölge arıyor, kimimiz ders arasında güneşe yüzünü dönüyor. Baharın enerjisini hissediyorsak ne mutlu bize! Şimdi yeni yerler deneme, bol bol anı biriktirme zamanı!

Sosyalleşelim

Sosyalleşelim

Tekrar Tekrarr Köfte

Beşiktaş Meydan'a çok yakın bu köfteci, kuymaklı köftesiyle damakları şaşırtıyor! Sıcacık kuymağın içinde eriyen peynir, köftenin lezzetiyle birleşince ortaya bambaşka bir tat çıkıyor. Menüde fiyatlar 200-300 TL arasında ama her lokma, ödediğinizin karşılığını sonuna kadar veriyor. Hem klasik köfte keyfi, hem Karadeniz esintisi arayanlara birebir! Gittiğinizde yorumlarınızı bizimle paylaşmayı unutmayın 😊

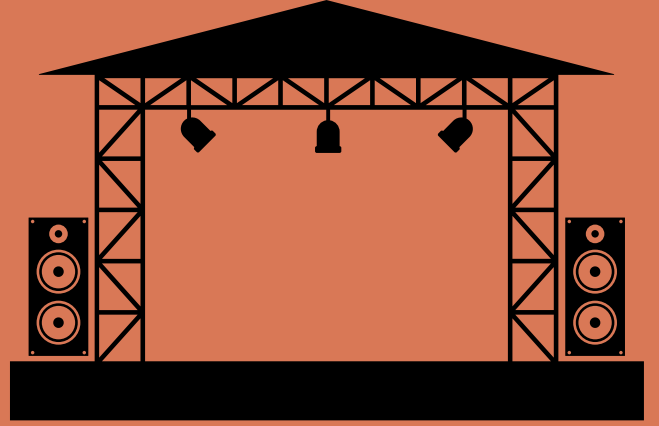
Instagram: iguiisbf

Twitter: iguiisbf

İSTANBUL'DA HAZİRAN

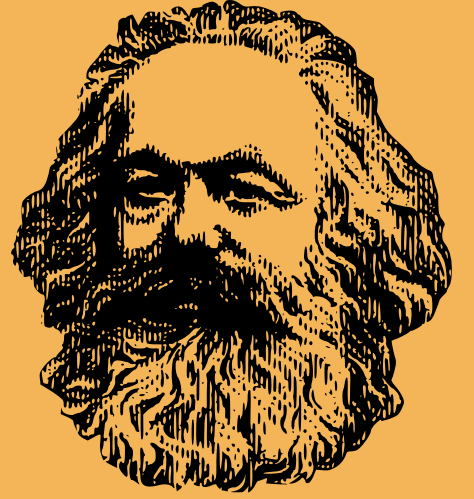
Arş. Gör. Asel ATAÖĞLU
İşletme (İngilizce) Bölümü

İstanbul, Haziran ayında ilgi çekici etkinliklere ev sahipliği yapıyor. Bunlardan bazılarını sizler için derledik...

Etkinlik Türü	Etkinlik Adı	Mekan	Tarih
Konser	Emir Can İğrek	Harbiye Cemil Topuzlu	2 Haziran Pazartesi
Tiyatro	Ruh Öküzüm	Trump Sahne	3 Haziran Salı
Stand Up	İlker Gümüroluk	Duru Tiyatro Watergarden	18 Haziran Çarşamba
Konser	Buray	BtcTürk Vadi	20 Haziran Cuma
Tiyatro	Karlar Ülkesi Meçhule Doğru	Trump Sahne	21 Haziran Cumartesi
Konser	Zara	Harbiye Cemil Topuzlu	27 Haziran Cuma

Öykü KILIÇ

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Öğrencisi

Sevgili okurlar, ben Öykü Kılıç. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü son sınıf öğrencisiyim. Bölümü seçmemdeki temel amacım, hayatımızın her alanına dahil olan siyasetin bilimsel olarak ortaya çıkışını, gelişimini etkileyen önemli olayları bilmek; dünyayı dönemsel olarak şekillendiren kapitalizmin devletlere nasıl etki ettiğini öğrenmek; yeni kamu yönetimi anlayışı ile klasik kamu yönetimi anlayışının değişimini analiz edebilmek ve yeni dünyayı anlamak istememden ibarettir.

Üniversitemizin sunduğu çift anadal programları, alanında yetkin bölüm hocalarım, iyi bir şekilde uygulamaya konulmuş akreditasyona sahip olmasıyla bölüme olan ilgim daha çok arttı. Günün sonunda iyi ki bu bölümü okuyorum diyebilmek, henüz hayatın çok başında yirmili yaşlarında olan bir genç için ne kadar zor olsa da ben bunu başardım. Bu başarıyı sürdürebilmek daha önemli bir husus olacağından kariyer hedeflerimi inşa ederken bölümümde yüksek lisans yaparak daha çok kendimi geliştirebileceğimi düşünüyorum. Evrensel bilime kendimi ifade edebilmek ve tüm dünyadaki fikirleri takip edebilmem için İngilizce öğrenmenin çok önemli olduğunun daha fazla farkına vardığım bir süreçteyim. Yüksek lisans yapabilmek için Ales ve Yöktil gibi sınavların önemini de üniversitenin ilk yıllarında bana anlatan, bilgilenmemi sağlayan bilinçli hocalarım olduğu için çok şanslıyım. Bu sınavlara çalışırken kendi bölüm derslerime de eşit şekilde zaman ayırmaya çalışıyorum. Mezun olduğumda alacağım not ortalamasının yüksek lisans aday öğrencileri için büyük bir önemi bulunuyor. Akademiyi seçerken hayat boyu öğrenebilmek için çok çalışacağımın şimdiden farkındayım. Yeniliği öğrenmek, sorgulamak ,yaratmak, yazmak benim kendi bilişsel dünyama anlam katıyor; yaşadığımı hissettiriyor. Mezun olmak yeni bir hayatı da beraberinde getirirken, yaşattığı endişe ve kaygı da bize yardımcı olan, ufkumuzu açan, alanındaki başarılarını bize her daim hissettiren canım hocalarım Doç.Dr. Fatma Gül Gedikkaya'ya ve Dr.Öğr.Üyesi Tuğçe Gür Türkdoğan hocama en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Çisem OKUDAN & Hasan TURAN

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Mezunları

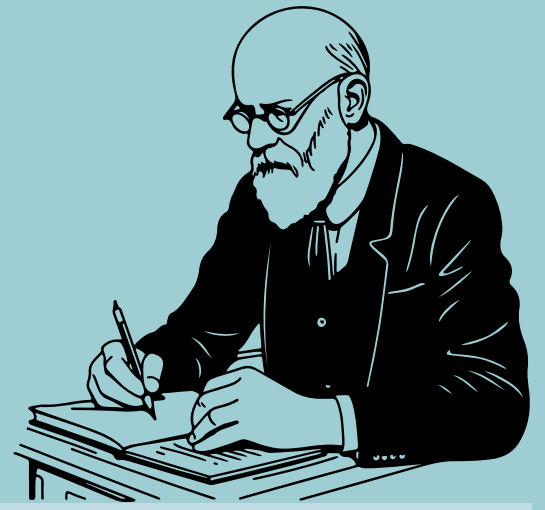
Merhabalar, biz İstanbul Gelişim Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü 2024 yılı mezunları Çisem ve Hasan. 2020 yılında başladığımız Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nü dereceyle bitirerek başarılı bir lisans eğitimi geçirmiş iki arkadaşınız olarak birkaç tavsiyede bulunmak istiyoruz. Bizler de lisans eğitimiz süresince gelecek kaygıları ve bölümümüzün geniş bir çalışma alanı olması nedeniyle meslek seçimi endişeleri yaşadık.

Lisans eğitimi sürecimizde, Borsa İstanbul, Dışişleri Bakanlığı ve Devlet Bankalarında staj yapma imkânı bulduğumuz için çok şanslıydık çünkü oralarda bulunmak, uzmanlardan deneyimlerini dinlemek ve çalışma ortamının havasını nüfuz etmek çok değerliydi. Mezun olmadan iş hayatının zorluklarıyla ve güzellikleriyle yüzleşerek meslek seçimi yapmamızı kolaylaştıran en büyük etken stajlarımızdı. Lisans eğitimiz süresince mali müşavirlik ofislerinde ve diğer özel sektör firmalarında çalışarak hem iş hayatına yakinen tanıklık ediyor hem de sosyal becerilerimizi geliştirerek nitelikli mezunlar olmak için çabalıyorduk. Değerli öğrenci arkadaşlarımıza birincil tavsiyemiz; lisans eğitimi yıllarınızda bulduğunuz her fırsatta, gelecekte yapmak istediğiniz mesleklerde staj imkânları arayarak ve bu imkânları en verimli şekilde değerlendirerek geçirmenizdir. Memuriyet düşünen arkadaşlarımız zaman kaybetmeden KPSS çalışmalarına, akademi düşünenler ALES ve YDS çalışmalarına başlamalı. Çünkü bu eğlenceli yıllarınız çok hızlı geçecektir. Bunlara rağmen imkânlarınız el veriyorsa okulumuzun anlaşmalı olduğu Avrupa Ülkeleri'nde Erasmus yapma fırsatını değerlendirmenizi de tavsiye ederiz. Hepimizin düştüğü mezuniyet sonrası boşluğuna düşmemeniz adına lisans yıllarınızı dolu ve bölümümüzün doğası gereği bol bol okumalar yaparak geçirin.

İstanbul Gelişim Üniversitesi'nin bizlere kattığı en önemli değerlerden kıymetli akademisyen hocalarımızın da rehberliği ile mezuniyetimizden bir ay sonra Yıldız Teknik Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünde tezli yüksek lisans kabulü alarak çok kısa bir aradan sonra tekrardan öğrenci olmanın keyfini yaşamaya başladık. Şu anda ikinci ders dönemimizi tamamlamak üzereyiz ve tez dönemimize geçeceğiz. Kafamızı oldukça meşgul eden tez konusu seçim aşamasındayız ve biz de sizler gibi üst dönemlerimizden, mezunlardan ve hocalarımızdan bol bol tavsiyeler almaktayız.

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi mezunu olarak bölümümüzün bize kattığı değerlerden bir diğeri de dünya görüşü kazanmamızdır. Bölüme başladığımız yıllarda sıradan gençlerken, derslerimiz ve akademisyen hocalarımızın katkılarıyla şu anda devlet kavramına ve varlık nedenlerine, yönetimlerin görev ve yetki tanımlarına, yönetim biçimlerinin gerekliliklerine ve günümüze geliş süreçlerine hâkim, dünyada yaşananları geniş bir perspektiften gören, dünya görüşünü gün geçtikçe geliştirmeye çalışan bireyleriz. En değerli varlığınız olan kendinize gereken özeni gösterdiğiniz hem eğlenceli hem de verimli geçen bir lisans hayatı geçirmeniz dileğiyle. Bu yılları kendinizi keşfetmek ve geliştirmek için en iyi şekilde değerlendirin. Nitelikli mezunlar olarak hayata güçlü adımlarla atılmanız umuduyla...

Şevval ARER

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Öğrencisi

Merhaba, ben Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü 4. sınıf öğrencisi Şevval Arer. Okulumuzun sağlamış olduğu ÇAP (Çift Anadal Programı) imkânından yararlandığım için aynı zamanda Psikoloji Bölümü 4. sınıf öğrencisiyim.

Benim ÇAP hayalim aslında daha üniversite tercih döneminde başladı. Bir öğrenci için oldukça zor olan “Hayatımın geri kalanında ne yapacağım?”, “Hangi meslek benim için uygun?”, “Hangisinde daha mutlu olurum?” gibi sorularla boğuşurken tercih zamanı gelmişti bile. Bu süreçte üniversiteleri gezmeye ve bilgi almaya başladım. Hayallerimin hepsini gerçekleştirmek ve hiçbir pişmanlık duymak istemiyordum. Tam da bu sırada yolum, okulumuz İstanbul Gelişim Üniversitesi ile kesişti. Değerli hocalarımız ÇAP imkânından bahsetti ve hayallerimi gerçekleştirebileceğim konusunda beni cesaretlendirdi. Artık kafamdaki belirsizlikler yerini gerçekçi hedeflere bırakmıştı; ÇAP yapacağımdan emindim. Hedefim doğrultusunda birinci sınıfta çok çalıştım ve ortalamamı yüksek tutmaya gayret ettim. Birinci sınıf bittikten sonra hiç vakit kaybetmeden programa başvuru yaptım ve artık iki bölüm okuyan bir öğrenciydim.

ÇAP yapmak oldukça güzel bir imkânken, gerçekliklerini de bilmek gerekir. Yoğun bir tempo, azim, kararlılık ve çalışkanlık isteyen bir süreçtir. Bu noktada size en çok yardımcı olacak şey, motivasyonunuz olacaktır. Sevdiğiniz bölümü okumak dünyanın en güzel süreçlerinden biriyken, aynı zamanda kendinizi görmek istediğiniz başka bir bölümü daha okumak oldukça keyifli ve mutluluk verici. Bu düşünce ve motivasyon sayesinde yaşadığınız yorgunluk, sadece ufak bir detay olarak kalıyor.

Üzerinde durmak istediğim bir diğer konu ise iki bölümümün bana göre yakınlığı, ama diğer insanlara göre oldukça bağımsız ve farklı oluşu. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, aslında en kısa tanımıyla “halk” demektir. Toplumu oluşturan her bir bireyin farklılaşan gereksinimlerinin, istek ve beklentilerinin yerine getirilmesidir. Bireyin değerli olduğunun, bu toplumun ayrılmaz bir parçası olduğunun hissettirilmesidir. Bu görevin yerine getirilmesinde kritik olan nokta ise insanları anlayabilmek, onlar gibi düşünebilmektir. İşte tam bu noktada işimize yarayacak olan şey, insanların davranışlarıyla birlikte duygu ve düşüncelerini inceleyen bir bilim dalı olan psikolojidir. Bu bakış açısıyla Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü ile Psikoloji Bölümü birbirinden çok da uzak olmasa gerek. Çift Anadal Programı’nın bana kazandırdığı yeteneklerden biri de olaylara çok yönlü bakabilmek oldu. Bu sayede yapmış olduğum araştırma ve çalışmalarda iki alanı birbiriyle bütünleştirmeme olanak sağladı.

Mezun olmasına çok az kalmış bir öğrenci olarak, ÇAP yaptığım için; değerli hocalarımla ve yeni insanlarla tanıştığım için çok mutluyum. Ayrıca her daim desteği ve ilgisiyle bir aile gibi yanımızda olmaları nedeniyle Doç. Dr. Fatma Gül Gedikkaya, Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe Gür Türkdoğan ile Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölüm hocalarımıza çok teşekkür ederim.

Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe GÜR TÜRKDOĞAN Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

Merhaba ben Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe Gür Türkdoğan, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü öğretim üyesiyim. 2024-2025 eğitim öğretim döneminde Erasmus Personel Hareketliliği kapsamında 7-18 Nisan tarihleri arasında University of Dunaújváros'a misafir öğretim üyesi olarak ders verme faaliyetini gerçekleştirdim. 10 günlük hareketlilik kapsamında misafir üniversitede kamu yönetimi derslerine katıldım. Bu derslerde kamu hizmetlerinin dijitalleşmesi sürecini karşılaştırmalı olarak inceleme ve tartışma fırsatı yakaladım. Türkiye ve Macaristan üzerine karşılaştırmalı analizler yapmak fırsatı yakaladığım bu hareketlilik, akademik kariyerim açısından bana çok önemli bir fırsat penceresi kazandırdı.

Farklı kültürlerden öğrencilerle tanışmak ve Avrupa üniversitelerindeki öğretim üyeleri ile işbirliği sağlamak alana yönelik yeni bakış bir bakış açısı kazanmamı sağladı. Bu tür bir deneyim, uluslararası akademik iş birlikleri kurma ve ağ oluşturma fırsatı sunarken, farklı eğitim sistemlerini tanıma ve karşılaştırmalı bir perspektif geliştirme imkânı vermektedir biz akademisyenlere. Akademik görünürlüğünün artması, öğretim becerilerinin gelişmesi, uluslararası tanınırlığının artması, yabancı bir dilde ders verme pratiğinin gelişmesi, kültürlerarası iletişim becerileri gelişmesi ve farklı öğrenci profillerine hitap etme yetkinliği gibi faydalar sıralanabilmektedir. Bireysel olarak özgüveni artıran ve akademik vizyonu genişleten bu deneyim, kurumsal düzeyde de uluslararasılaşma hedeflerine katkı sağlamaktadır. Hareketlilik kapsamında elde ettiğim deneyimi öğrencilerle paylaşma noktası ise, benim açımdan oldukça değerli. İlk etapta bölüm öğrencilerimizin Erasmus imkânından faydalanması, akranlarının üniversite deneyimlerini gözlemlemeleri ve farklı kültürlerle tanışmalarının derslerde elde edecekleri bilgi birikime çok ciddi bir katkı sağlayacağını düşünüyorum. Bu bağlamda da sıklıkla Erasmus hakkında tavsiyelerde bulunuyorum.

Yerel Lezzetler: Erzurum Cağ Kebabı

Arş. Gör. Mustafa Nurkan BİTLİSLİ

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

Cağ Kebabı, Türkiye'nin Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan Erzurum iline ait, köklü geçmişe ve özel bir hazırlanış biçimine sahip geleneksel bir et yemeğidir. Bu kebab türü, adını Erzurum yöresinde "şiş" anlamına gelen "cağ" kelimesinden alır. Ancak Cağ Kebabı'nı yalnızca bir kebab türü olarak tanımlamak, onun taşıdığı kültürel anlamı göz ardı etmek olur. Çünkü Cağ Kebabı, Erzurum halkının geleneklerini, mutfak birikimini ve toplumsal misafirperverliğini yansıtan güçlü bir simgedir.

Bu özel lezzetin temel malzemesi, özenle seçilmiş genç kuzu etidir. Etin kaburga ve but kısımlarından alınan parçalar, sinirlerinden temizlenerek küçük dilimlere ayrılır. Ardından bu etler, yoğurt, soğan, karabiber, pul biber, kekik gibi malzemelerle harmanlanır ve en az 12 saat boyunca dinlendirilerek marine edilir. Bu işlem, etin hem yumuşamasını hem de derin bir aromaya kavuşmasını sağlar. Marine süreci boyunca et, kendi suyunu da içine çeker ve piştiğinde ağızda dağılan, sulu bir doku kazanır.

Cağ Kebabı'nın en ayırt edici özelliği, dikey değil yatay olarak dönen büyük şişlerde, odun ateşi karşısında ağır ağır pişirilmesidir. Meşe veya gürgen gibi sert ağaçlardan elde edilen köz ateşi, ete farklı bir aroma katar. Etin dış kısmı çıtır bir doku kazanırken içi yumuşak kalır. Ustalar, pişen yüzeyi özel bir bıçakla keserek daha küçük metal cağ şişlerine alır. Bu şişler doğrudan servis edilir. Böylece sıcaklık ve tazelik korunmuş olur.

Genellikle ince lavaş ekmeğiyle tüketilen Cağ Kebabı, soğan salatası, közlenmiş biber ve ayran eşliğinde servis edilir. Erzurum'da bu yemek, bir araya gelmenin, uzun sohbetlerin ve toplumsal dayanışmanın vazgeçilmez bir parçasıdır. Özellikle kebab salonlarında ocak başında toplanmak, adeta bir törendir. Bu yönüyle Cağ Kebabı, yalnızca fiziksel bir doyum değil; kültürel bir paylaşım alanıdır. Bugün Türkiye'nin birçok şehrinde Cağ Kebabı yapan restoranlar bulunsa da, bu yemeğin en özgün hali hâlâ Erzurum'da, geleneksel ustaların elinden çıkar. Orada, yalnızca bir kebab değil, kuşaktan kuşağa aktarılan bir miras, yanan ateşin etrafında anlatılan hikâyeler ve paylaşılan anılarla yoğrulmuş bir yaşam tarzı sunulur.

Sonuç olarak, Cağ Kebabı yalnızca damakta iz bırakan lezzetli bir yemek değil, aynı zamanda Erzurum'un tarihini, kültürünü ve misafirperverliğini temsil eden güçlü bir semboldür. Etin özenle seçilip marine edilmesinden odun ateşinde ağır ağır pişirilmesine, şiştten lavaşa uzanan yolculuğu; hem geleneksel bilgi birikimini hem de ustalıklarla harmanlanmış emeği yansıtır.

AKADEMİK YAŞAMA DAİR

YAYINLARIMIZ

- **Doç. Dr. Festus Victor Bekun**'un "Moving from Symmetric to Asymmetric Nexus between Oil Price, Exchange Rate and Government Spending in Developing Economy with Focus on Economic Sustainability" başlıklı makalesi **International Journal of Energy Economics and Policy**'de yayımlandı.
- **Doç. Dr. Festus Victor Bekun**'un "Defence spending and real growth in an asymmetric environment: Accessing evidence from a developing economy" başlıklı makalesi **International Journal of Finance and Economics**'de yayımlandı.

PERSONEL GÜNDEMİ

AKADEMİK KADRO ATAMALARI

- Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler (İngilizce) Bölümü "Prof. Dr." kadrosuna Prof. Dr. Emine AKÇADAĞ ALAGÖZ atanmıştır.
- Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü "Doç. Dr." kadrosuna Doç. Dr. Serkan DEMİREL atanmıştır.

AKADEMİK- İDARİ ATAMALAR

- Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler (Türkçe ve İngilizce) Bölümleri "Bölüm Başkanı" görevine Prof. Dr. Emine AKÇADAĞ ALAGÖZ atanmıştır.

AKADEMİK KADRO AYRILMALARI

- Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü "Arş. Gör." kadrosundan Kemal ÇİNKÖ ayrılmıştır.
- İşletme Bölümü "Arş. Gör." kadrosundan Tarık YILMAZ ayrılmıştır.

İGÜ
KARYON
Kariyer Yönlendirme
Uygulama ve Araştırma Merkezi

İGÜ
MMK
Mezunlar ve Mensuplar
Kordinatörlüğü

Değerli İGÜ mezunları ve öğrencileri,
iş arayanların nitelikleri ile işverenlerin
aradığı özellikleri eşleştiren yeni

İŞ BULMA PLATFORMU

erişime açıldı. Üye olarak açık pozisyonları
görüntüleyebilir ve başvuru yapabilirsin.

Detaylı bilgi ve
Başvuru için

metsis.gelisim.edu.tr

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ MEZUN TAKİP SİSTEMİ

Mezun Takip Sistemi (METSİS), mezunlarımızın istihdamı ve mezuniyet sonrası eğitimi gibi güncel durumlarını belirleyerek takip etmek, istatistiki veriler oluşturmak amacıyla açılmıştır. İstanbul Gelişim Üniversitesi, mezunlar ile ilişkilerini kuvvetlendirmek ve mezunların istihdamına katkı sunmak adına METSİS'i faaliyete geçirmiştir. Mezunlarımız, METSİS'e ücretsiz üye olabilmektedir. (metsis.gelisim.edu.tr)

METSİS üye olan mezunlarımız oluşturdukları kişisel profillerini güncelleyerek iş ilanlarımızı takip edebilmektedir.

METSİS'e Nasıl Üye Olurum?

1. metsis.gelisim.edu.tr platformuna giriş yapınız.
2. Açık pozisyonlar kutucuğundan ilanlar takip edebilirsiniz.
3. İlanlara başvuru gerçekleştirmek için Yeni Aday kutucuğundan hesap oluşturabilirsiniz.
4. Hesap oluşturulduktan sonra üst sekmede yer alan ilanlar sekmesinden iş ilanlarını görebilir ve uygun olan pozisyonlara başvurabilirsiniz.

KÜNYE

İKTİSADİ İDARİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ

İİSBF Dekanı

Prof. Dr. Kenan AYDIN

İİSBF Dekan Yardımcısı

Doç. Dr. Emrah DOĞAN

Dr. Öğr. Üyesi Özlem Tuğçe KELEŞ

Koordinatör

Arş. Gör. Simay YILMAZ

İçerik Editörü

Bölüm Başkanı

Prof. Dr. Şenol DURGUN (Bölüm Başkanı)

Arş. Gör. Tünay ARAS

Arş. Gör. Mustafa Nurkan BİTLİSLİ

Çeviri Koordinatörü

Arş. Gör. Tuğçe Gül BABACAN

Arş. Gör. Dilek KIZILIRMAK

Arş. Gör. Remzi SOYTÜRK

Arş. Gör. Deniz Mısra GÜROL

Grafik Tasarım

Arş. Gör. Tarık YILMAZ

Arş. Gör. Simay YILMAZ

Arş. Gör. Sedat ALTUN

Nevin METİN

Redaksiyon

Arş. Gör. Çağlar KARAKURT

Arş. Gör. Şeyma ÖZEKİNCİ

[iguiisbf](https://www.instagram.com/iguiisbf)

[iguiisbf](https://twitter.com/iguiisbf)

[iguiisbf](https://www.youtube.com/iguiisbf)

sosyocom@gelisim.edu.tr

SosyoCom